Semendire'de halka zulmedilmemesi ve kanunsuz vergi toplattırılmaması.

Prevention of oppressions and collecting excessive taxes illegally from the inhabitants in Semendire.

Semendire beğine hüküm ki

Hâliyâ eyyâm-ı sa'âdetimde re'âyâ vü berâyâ âsûde-hâl olup hılâf-ı şer' u kânûn kimesneye zulm ü te'addî olmağa aslâ rızâ-yı şerîfim yokdur. Eyle olsa koyun hakkı ve harâc cem'ine varan kul tâyifesi ellerinde olan berâtların ve şer' u kânûna mugâyir re'âyâdan akça aldıkları istimâ' olunmağın buyurdum ki;

Eğer bu husûslardadır ve eğer sâyir umûrdadır gereği gibi mukayyed olup anun gibi eğer koyun hakkı ve eğer harâc cem'i içün varan kullarıma âdet-i ağnâm ve cizyeyi kânûn u defter mûcebince cem' etdirüp defterden ziyâde bir ferde akça aldırmayup eslemeyenleri yazup bildiresin.

Fî 24 Zilkade sene 967 / [16 Ağustos 1560], ***BOA. Mühimme Defteri 3, hüküm 1445***

Semendire beyine hüküm ki:

Huzur içinde yaşayan halkımdan hiç kimseye hiç bir zaman zulmedilmesine rızam yoktur. Vergi toplama görevinde bulunanların kanuna aykırı olarak halktan fazla akça aldıklarını işittim ve buyurdum ki;

Her türlü vergiyi sadece kanunlar çerçevesinde toplattırasın. Hiç bir kimseye fazladan bir akça dahi aldırtmayasın. Dinlemeyenleri yazıp bildiresin.

Decree to the Beg of Semendire:

I never consent anybody to hurt my citizens living at ease.

Hearing that tax-collectors have been illegally taking excessive taxes, I order you that all kinds of taxes are to be collected legally and not to let anybody take excessive taxes, and to write and report those who do not obey the decrees.

Sultan Abdülmecid Han, 22 Hazirân 1840, BOA. MühimmeDefteri 254, hüküm 104

Sırbistan'da huzurun bozulmasını engellemek için gereken tedbirlerin alınması.

Taking necessary precautions to prevent the disorder of security in Serbia.

Hâlâ Sırp Milleti Başknezi Mihal Obranoviç Beğ dâmet menziletühuya ve ru'esâ-yı millet-i Sırbiyye zîdet sadâkatühüme hüküm

Asdıkâ-yı teba'a-i saltanat-ı seniyyemden olan Sırp milletinin hüsn-i refâh u âsâyişleri zımnında, idâre-i masâlih-i mülkiye ve milliyeleri bundan akdem kânûn u nizâm-ı kavîye bend ü rabt olunmuş olduğundan, millet-i merkûmenin sâye-i saltanat-ı seniyyemde kâffe-i umûr ve husûsları ma'rifet-i meclis-i memleket ve hüsn-i ittifâk ve ittihâd-ı ru'esâ-yı millet ile dâ'ire-i kânûn ve nizâmı tecâvüz etmeyecek vechile idâre olunmak lâzımeden olarak Sırp Başknezliği dahı geçende avâtıf-ı aliyye-i şâhânemden sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin uhde-i sadâkatine ihâle ve tefvîz kılınmış ve muktezâ-yı me'mûriyyet ve kiyâsetin üzre millet-i merkûmenin imtiyâzât-ı mahsûsa ve hukûk-ı mu'ayyenelerine göre hüsn-i himâyet ve sahâbetleriyle kıt'a-i Sırbistan'ın istihsâl-i âsâyiş ve emniyetini mûcib olur vesâ'il ve hâlât-ı marzıyye ve müstahseneye tarafından sarf-ı efkâr ve reviyyet olunması matlûb-ı ma'delet-mashûb-ı milkdârânem olan mevâddan bulunmuş olduğu hâlde şu aralık bazı serserî kesân memleket-i Sırbistan'a ilkâ-yı ihtilâl ve mazarrat ve kendi kendilere tertîb-i cem'iyyet ile hılâf-ı kânûn ve nizâm bazı gûne yolsuz harekâta cür'et etmiş oldukları vâsıl-ı sâmi'a-i hümâyûnum olup beyândan müstağnî olduğu üzre dâ'imâ murâd-ı hayriyyet-i'tiyâd-ı mülûkânem her tarafın istikmâl-i vesâ'il-i emn ü âsâyişiyle kâffe-i teba'a ve zîr-destânın sâye-i şevket-vâye-i cihân-dârânemde bi'l-vücûh istihsâl-i esbâb-ı râhat ve ârâmişleri kazıyye-i hayriyyesinden ibâret olduğuna ve bi-tevfîkıhî Te'âlâ memâlik-i mahrûse-i şâhânemin usûl-i idâresi tanzîmat-ı hasene tahtına idhâl olunmakda olduğu sırada Sırp milleti gibi asdıkâ-yı teba'a-i saltanat-ı seniyyemden olan bir millet-i mutî'a beyninde bu makûle ihtilâl ve kîl ü kâli mûcib vaz' u hâlet tekevvününe bir vechile rızâ-yı hümâyûn-ı şâhânem olmayacağı ve nizâmât-ı mü'essese ve mukarreresinin tağyîr ve ihlâli kat'an tecvîz olunamayacağı umûr-ı müsellemeden olmakdan nâşî bu bâbda lâzım gelen tenbîhât-ı seniyye-i mülûkânemi sana ve sâ'ir ru'esâ-yı millete teblîğ u îsâl ve tahkîk u tedkîk-ı keyfiyet ve ahvâl ile def'-i vesâ'il-i kîl ü kâl ü ihtilâl ve esbâb-ı âsâyiş ve istirâhat-i millet ü memleketi istihsâle dikkat ve sa'y-i bî-hemâl eylemek üzre e'âzım-ı ricâl-i Devlet-i Aliyyemden ve Meclis-i Ahkâm-ı Adliyem a'zâsından Defterdâr-ı sâbık İftihâr Mûsa Safvetî dâme ulüvvuhu dirâyet ve fetânet-i zâtiyye ashâbından ve mu'temed ve mevsûk bendegân-ı sıdk-nişân-ı şâhânemden olmak hasebiyle sahîfe-pîrâ-yı sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı ma'delet-makrûn-ı mülûkânem mûcebince bu mâddeye mahsûs me'mûr ve ta'yîn kılınmış ve me'mûr-ı müşârun-ileyh gerek seninle ve gerek sâyir iktizâ edenler ile şu husûsu müzâkere ederek ve bi'l-etrâf istiknâh ve tahkîk-i mâdde eyleyerek vâkı' olan kîl ü kâlin gereği gibi hüsn-i indifâ'ına mübâderet eylemesi me'âlinde yedine ta'lîmât-ı mahsûsa ve Tanzîmât-ı Hayriye ve kavânîn-i cedîde-i mü'essese iktizâsınca müddet-i ikâmetinde ta'yînât ve sâ'ir nesne ahzına hâcet kalmamak içün cânib-i hazîne-i şâhânemden kendüye mebâliğ-i kâfiye i'tâ ve Dersa'âdetimde bulunan Sırp Kapıkethüdâsı Knez İliç dahı ba'dehu avdet etmek üzre bi'r-refâka vapur sefînesiyle bahren ve nehren Vidin'e i'zâm ve isrâ olunmuş olmağla me'mûr-ı müşârun-ileyhin tarafına lede'l-vusûl vâkı' olacak ifâdât ve teblîğâtı vechile harekete mübâderet ve şu uygunsuzluğa bâ'is olan mevâddın tahkîk ve tedkîkıyla def'-i kîl ü kâl ü ihtilâle ve i'âde-i âsâyiş ve istirâhat-i mülk ü millete gerek müşârun-ileyh ve gerek ferîkân-ı kirâmımdan hâlâ Belgrad Muhâfızı Hüsrev Paşa dâmet meâlîhi ve ru'esâ-yı millet ile bi'l-ittifâk ikdâm ve gayret ve'l-hâsıl bu bâbda tedâbîr-i âcile ve muktezıyyeyi kemâ-yenbağî icrâ ile ba'd-ez-în dahı sâye-i merâhim-vâye-i saltanat-ı seniyyemde millet-i merkûmenin hukûk-ı mu'ayyeneleri îcâbınca hüsn-i himâyet ve sahâbetlerine ve kânûn ve nizâm-ı memleketin hiçbir vaktde tağyîr ve ihlâlini müstelzim olur harekât-ı nâ-marzıyye vukû'a gelmemesi emr-i ehemminin râbıta-i kaviyyeye bend ve tevsîkına nisâr-ı nakdîne-i rüşd ve kiyâset ve her hâlde senden me'mûl-i şâhânem olduğu vechile icrâ-yı muktezâ-yı rızâ-cûyî ve sadâkat ve îfâ-yı lâzıme-i dirâyet ve

istikâmete sarf-ı vüs‘ u makderet eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve ifhâmen işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve me’mûr-ı müşârun-ileyh ile tisyâr olunmuşdur. İmdi keyfiyet ma‘lûm-ı sadâkat-melzûmun oldukda ber-vech-i muharrer icrâ-yı emr u fermân-ı mülûkâneme mezîd-i ihtimâm ve sarf-ı reviyyet eyleyesin. Ve siz ki ru’esâ-yı millet-i mûmâ-ileyhimsiz, mazmûn-ı emr u irâde-i seniyye-i milkdârânem sizin dahı meczûmunuz oldukda muktezâ-yı gayret ve sadâkatiniz üzre bâlâda beyân olunan tenbîhât-ı seniyye-i şâhânemin me’mûr ve muhâfız-ı müşâr ve mîr-i mûmâ ileyhim ile bi'l-ittihâd infâz ve icrâsına mezîd-i takayyüd ve dikkat ve me’mûr-ı müşârun-ileyhin ifâdât-ı vâkı‘asına ihâle-i gûş-ı sadâkatle taraf-ı şâhânemden size ve milletinize ihsân olunmuş olan imtiyâzât ve kânûn ve nizâm-ı ma‘delet-simâtın ile'l-ebed tatarruk-ı halelden vikâyesine ve ale'd-devâm îfâ-yı şerâyit-ı tâbi‘iyyet ve fermân-berîye kemâliyle ihtimâm ve bezl-i kudret ve hilâfından tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. sene [12]56 / [22 Hazirân 1840], ***BOA. MühimmeDefteri 254, hüküm 104***

Sırp Milleti Başknezi Mihal Obranoviç'e hüküm ki:

Sadık vatandaşlarımdan olan Sırp milleti refah ve huzur içinde kanunlara bağlı olarak yaşadıkları halde, bazı serserilerin bu huzurlu ortamı bozmak için cemiyetler kurup kanunlara aykırı davrandıklarını ve halk içinde dedikodu çıkardıklarını duydum. Eski defterdar Musa Safveti'yi bu husus için memur tayin ettim ve gerekli parayı kendisine verdim. Tanzimat kanunları doğrultusunda bu uygunsuzlukları iyice inceleyip bütün dedikodulara son verin ki asayiş sağlansın. Son derece dikkatli olun ve fermanımın aksine hareket etmekten sakının.

Decree to Mihal Obranoviç, the Bashknez of Serbian nation:

Obeying the laws, the Serbian nation consisting of loyal citizens has been living at ease and prosperity. However, I have heard that some vagabonds among them have founded associations to disorder the security, have opposed the laws, and have spread gossips among the people. I have appointed Musa Safveti, the former defterdar, as an official to investigate this issue and have given necessary money.

Investigate these disorders in the frame of the Tanzimat laws and prevent gossips.

Sultan Abdülaziz Han, 2 Nisan 1869, BOA. İ. Hâriciye 14039_3

Bergos'daki Rum milletinin ileri gelenlerinin kiliselerinin inşa edilmesi için padişahtan maddi yardım talebi.

Demand of the nobles of Greek nation in Bergos for allowance to repair their church.

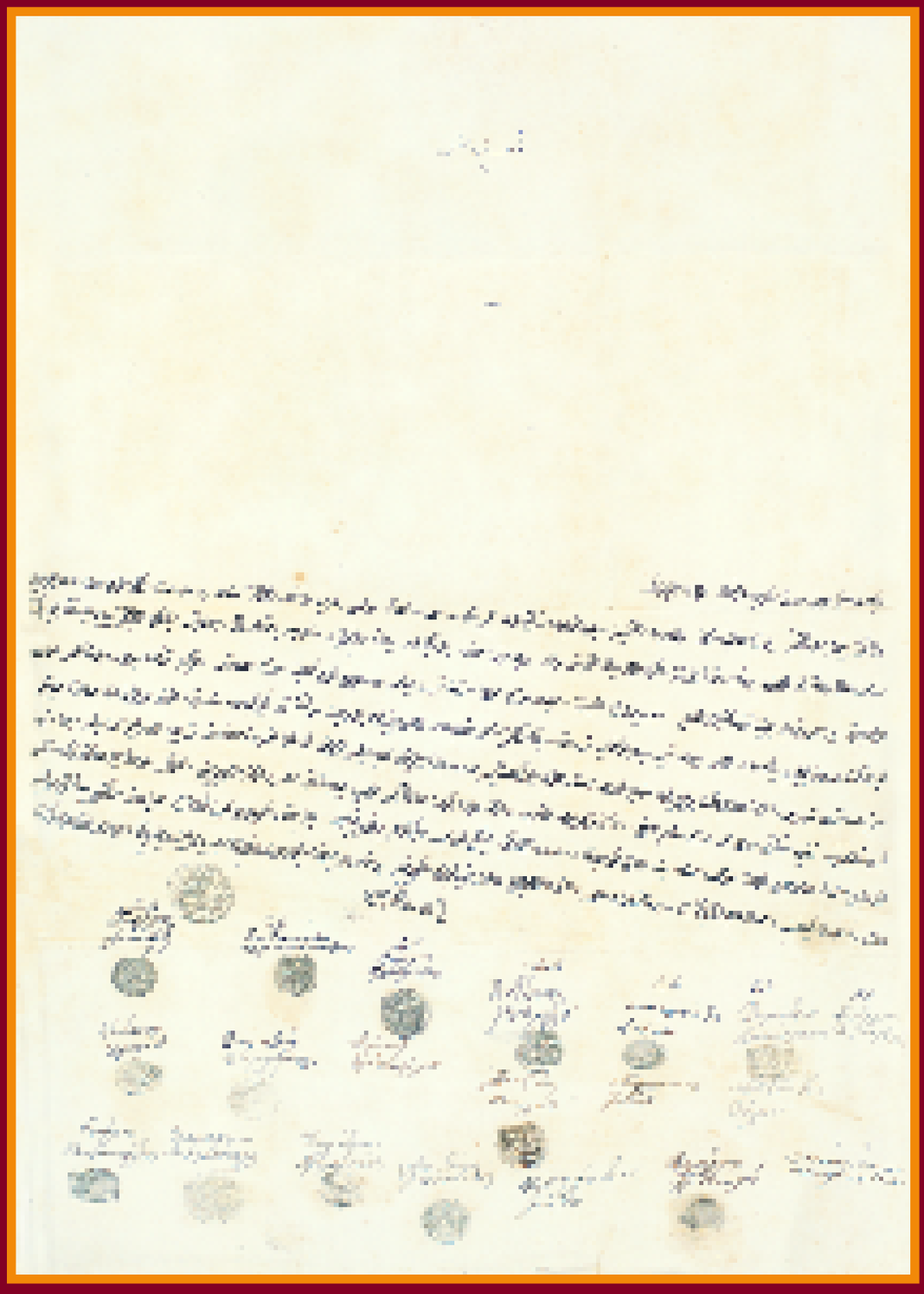

Hâk-i pây-ı âlî-i hazreti mutasarrıfî-i ekremîye arzuhâl-i âcizânelerimizdir ki

Veliyyü'n-ni‘met-i bî-minnetimiz pâdişahımız, pâdişâh-ı âlem-penâ[h] efendimiz hazretlerinin hemîşe vücûd-ı hümâyûn-ı şâhâneleri cemî‘ hatâdan masûn ve mahfûz olması da‘avâtıyla evkât-güzâr olduğumuz misillü sâye-i mekârim-vâye-i şâhânelerinde evlâd ü ıyâlimiz ile istirâhat-i hâl ile ta‘ayyüş olunup bunun dahi teşekküründen ızhâr-ı acz ile her ân ve zamân ed‘ıye-i hayriyye-i hazreti pâdişâhîleriyle eyyâm-güzâr bulunduğumuzun ifâdesiyle Bergos'da kâ’in icrâ-yı âyîn etmekde olduğumuz bir bâb ibâdethâne kilisemizin harâbeti cihetle sâye-i ma‘mûriyyet-vâye-i cenâb-ı şehinşâhîde hedm etdirilerek hey’et-i asliyyesi üzre müceddeden inşâsına teşebbüs edilmiş ve hâllerimize göre külliyyet üzre masârifât vukû‘uyla hitâma resîde derecesine gelmiş olan kilisemizin derûnuna girilip bir kerecik olsun icrâ-yı âyîn ile şevket-me’âb, kudret-nisâb pâdişâhımız efendimiz hazretlerinin du‘â-yı hayriyyeleri yâd ve îfâ olunmaksızın geçen seksen dört senesi şehr-i Eylülünde min-tarafi'llâh sâ‘ikâ isâbetiyle üzerinin kubbesi bütün bütün ve etrâf duvârlarının bir haylî yerleri münhedim olarak büsbütün harâb ve bu keyfiyyet ise derûn-ı âcizânelerimizi kebâb eylemiş olduğu gibi tekrâr ta‘mîr ve termîmine dahi kudret-yâb olamayacağımızdan ve âyîn icrâsından geri kaldığımızdan şaşıp kalmış ve vech-i muharrer üzre mukaddem olunan inşâ’âtda ba‘zı taraflardan ve taraf-ı âcizânelerden fedâkârlık olunup ba‘demâ artık i‘âne bir tarafdan olamayacağı anlaşılmış şu hâl ile ibâdethânemizin inşâsı her hâlde meşmûl-i âfâk-ı cihân olan merhamet ve ma‘delet-i seniyye-i hazreti zıllu'llâhînin ihsân-ı şâhânelerine muhtâc görünmüş ve geçenlerde Bergos'a teşrîf-i aliyye-i mutasarrıf-ı ekremîlerinde kilise-i mezkûrun hâli dahi müşâhede buyurulmuş olmasıyla lutfen ve ihsânen keyfiyyet-i ahvâl-i âcizânelerimizin der-bâr-ı merhamet-karâra arz ve inhâ ve ol vechile da‘avât-ı hayriyyelerimize mazhariyetiyle Bergos'da bulunan bilcümle Hırıstiyan kullarının ihyâ buyurulmaları niyâz ve ricâsı bâbında emr u fermân hazreti veliyyü'l-emrindir.

Fî 19 Zi'lhicce sene [1]285 / [2 Nisan 1869], ***BOA. İ. Hâriciye 14039_3***

Mutasarrıflık makamına arzuhalimizdir ki:

Günlerimizi veli-i nimetimiz olan padişahımız efendimizin hatalardan korunması için dua etmekle geçirmekteyiz. O'nun sayesinde rahat ve korkusuz bir şekilde hayatımızı sürdürmekteyiz. Bergos'da bulunan kilisemiz iyice harap haldedir. İnşasının tamamlanmasına az bir süre kalmış iken yıldırım sebebiyle iyice yıkılmıştır. İçinde bir kerecik olsun ayin yapıp, Padişahımız efendimize hayır dualar edemedik. Yüce Padişahımızın ihsan ve yardımlarına muhtacız. Padişahımıza hayır dualar edebilmemiz için kilisemizin yeniden inşa edilmesini rica ve talep ediyoruz. Bergos'daki Rum milletinin ileri gelenleri.

Our petition to the post of Mutasarrıf:

We have been spending our days praying for our Sultan who is our benefactor to be protected from sins.

We have been continueing our life at ease and without fear thanks to our Sultan. Our church in Bergos is at a very bad situation. It was on the verge of completing the construction of the church when it was damaged by lightning. We could not pray for our Sultan for one time practising our ceremony in the church.

We need the asistance of our Sultan. We request the building of our church again to pray for our Sultan.

The nobles of Greek nation in Bergos.

Sultan Abdülaziz Han, 11 Mayıs 1869, BOA. İ. Hâriciye 14039

İslimye sancağında inşa edilmekte olan kiliseye istenen maddi yardımın yapıldığı.

Assistance demanded for completing the construction of the church in the sandjak of Islimye.

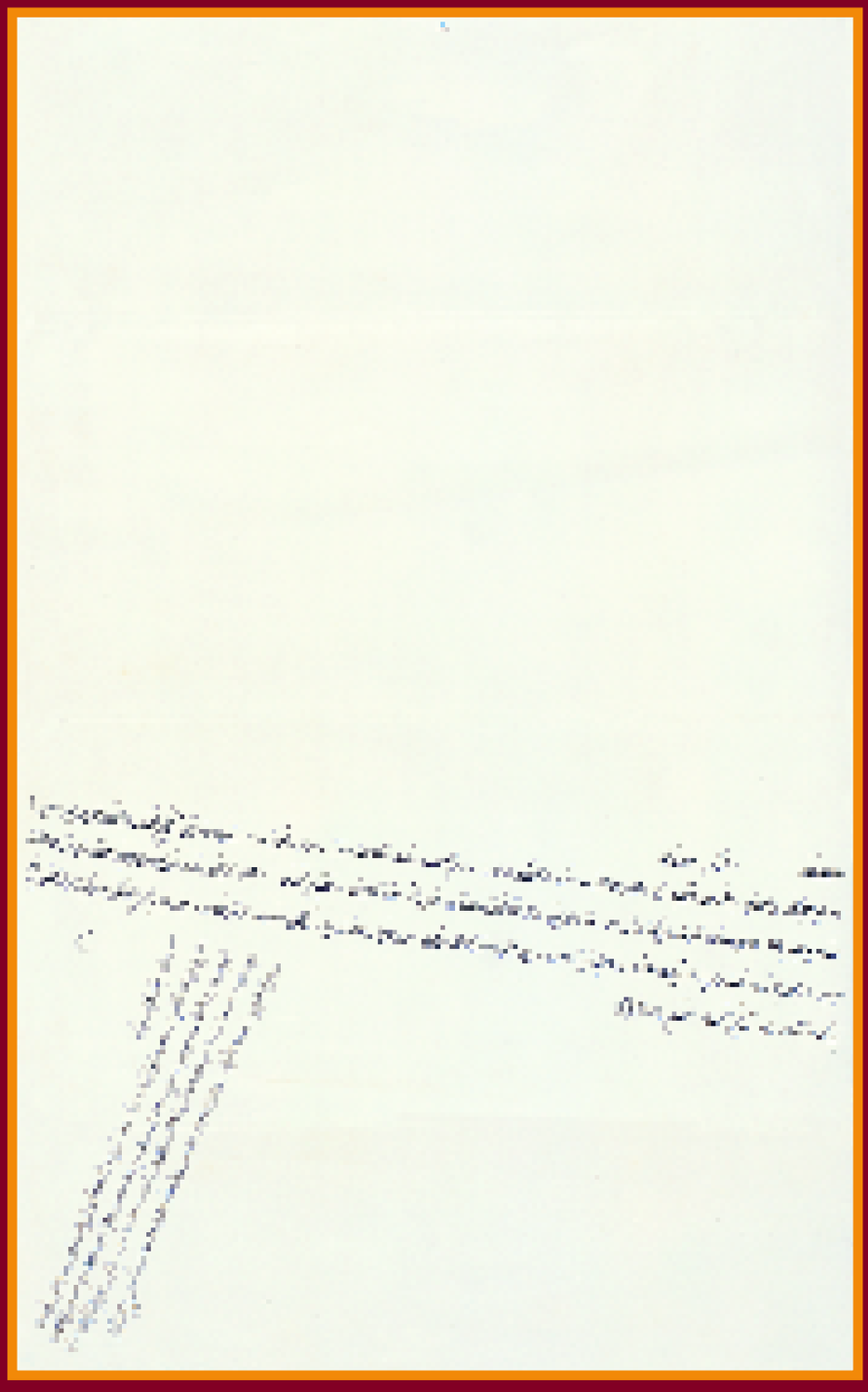

Atûfetlü efendim hazretleri

İslimye sancağı dâhilinde Bergos kasabasında ahâlî tarafından inşâ olunmakda olan Rum kilisesinin ikmâline muktedir olamadıklarından isti'tâfı şâmil tanzîm kılınan arzuhâl-i umûmî ile Ahyolu metrepolidinin arîzasının gönderildiğine dâir Edirne Vilâyeti Vâlî Kâim-i makâmlığı'nın tahrîrâtı leffen arz u takdîm kılındı. Ahâlî-i merkûmenin fakr-ı hâlleri cihetiyle haklarında eser-i âtıfet-i celîle olmak üzre kendilerine beş bin guruş atıyye-i seniyye ihsân buyurulması hakkında her ne vechile emr u fermân-ı hazreti pâdişâhî müteallik ve şeref-sudûr buyurulur ise ona göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 28 Muharrem sene [12]86

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Esâbi'-pîrâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i âsafâneleriyle zikr olunan tahrîrât manzûr-ı maâlî-nüşûr-ı hazreti şehriyârî buyurulmuş ve ber-mûceb-i istîzân ahâlî-i merkûmeye ol mikdâr atıyye-i seniyye i'tâsı müteallık ve şeref-sudûr buyrulan emr ü irâde-i seniyye-i hazreti şehinşâhî mantûk-ı münîfinden olarak mezkûr tahrîrât yine savb-ı sâmî-i Sadâret-penâhîlerine iâde kılınmış olmağla ol bâbda emr u fermân hazreti veliyyü'l-emrindir.

Fî 29 Muharrem sene [12]86 / [11 Mayıs 1869], ***BOA. İ. Hâriciye 14039***

İslimye sancağına bağlı Bergos kasabasında halk tarafından inşa edilmekte olan Rum kilisesinin tamamlanmasına ahalinin gücü yetmemektedir. Kilise inşaatının tamamlanması için gereken maddi yardım yapılsın.

The citizens can not afford to complete the Greek church which is being built by themselves in Bergos, the sandjak of Islimye. For this reason, the allowance necessary is to be supplied.

Sultan Abdülaziz Han, 6 Mart 1870, BOA. İ. Bulgaristan 104_2

Bulgar Eksarhlığının rûhânî sınırlarının belirlenmesinde ortaya çıkan anlaşmazlıkların padişah fermanıyla halledilmesi.

Solving the problems connected to the determination of clerical limits of the Bulgarian Exarchate, through the ferman of the Sultan.

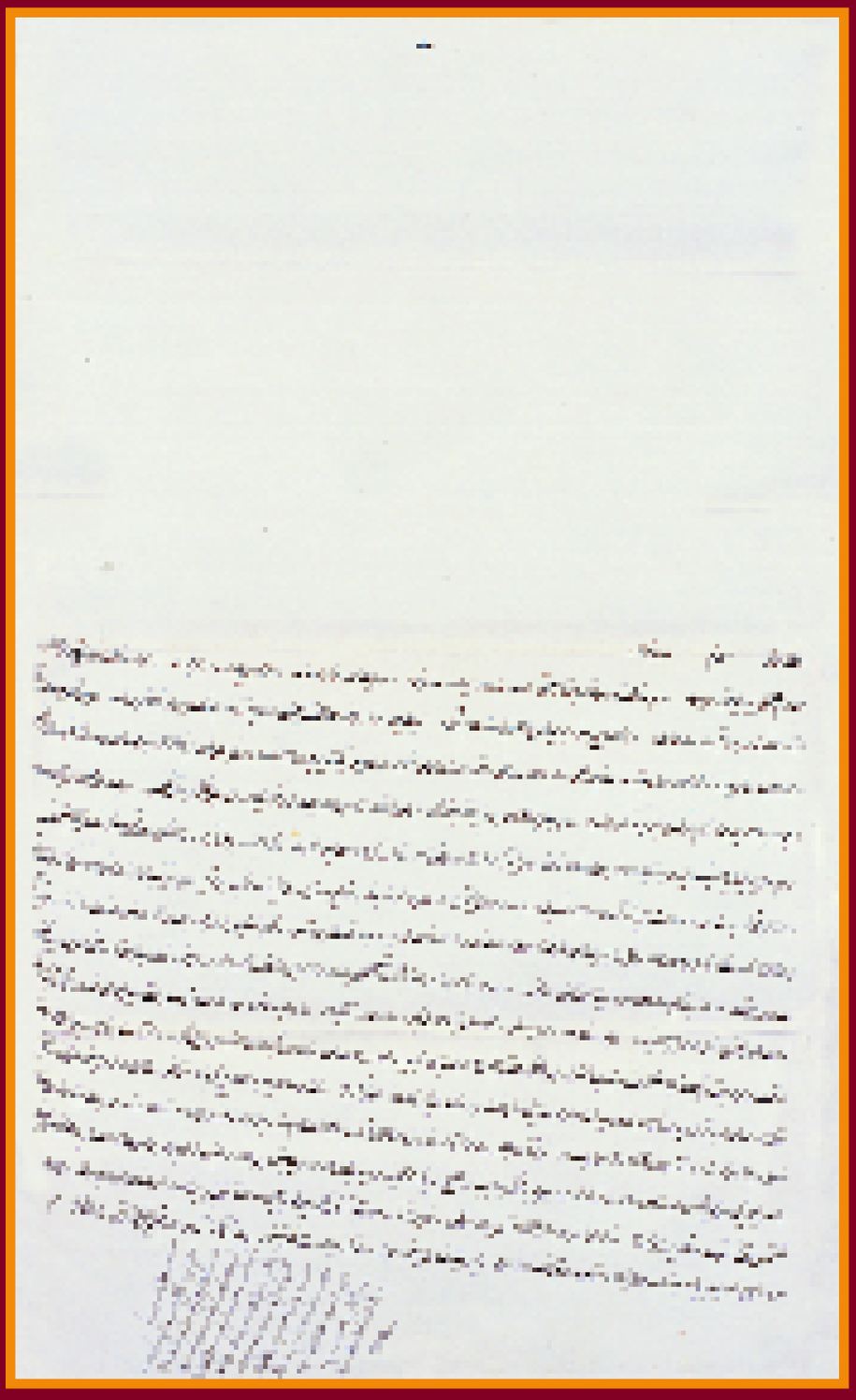

Atûfetlü efendim hazretleri

Ma'lûm-ı âlî buyurulduğu vechile Rûm mezhebinde bulunan Bulgâr milleti on seneden ziyâde müddetden berü Rûm Patrîkhânesi'nden ve metrepolîdlerinden ayrılup yine ol mezhebde oldukları hâlde kendü milletlerinden bir re'îs-i rûhânî ve ana tâbi' metrepolîdler yapılmasını istid'â etmekde ve Patrîkhâne dahı muhâlefet eylemekde olduğundan işin bir ortasını bulmak ve çünki bu hâdisenin esâsı milliyet ve kavmiyet da'vâsı olduğundan tefrîk-ı küllî mâddesi devletce dahı arzû olunur şey olmamasıyla geçişdirilerek, Bulgârların bi-hakkın taleb eyledikleri ba'zı ıslâhât istihsâl olunmak içün pek çok ikdâm olunmuş ise de evvel-emirde Rûm Patrîkhânesi birine yanaşmadığı gibi ayrılmak efkârında bulunan Bulgârlar dahı giderek çoğalup kuvvetlenmiş ve Bulgârlık mahallerin cümlesinden Rûm metrepolidlerini teb'îd edüp kiliselerde patrîkın nâmını yâd etmez olmuş olduklarından nihâyet gerek patrîk efendi ve gerek Rûm milletinin söz anlar takımı mes'elenin gidişini ve söz uzadıkca kesb-i şiddet ü cesâmet edişini görerek ta'dîl-i lisân ve hâl etmiş olmaları üzerine birkaç mu'teberân-ı tarafeynden mürekkeb bir komisyon tertîb olunarak anların ma'rifet ü ittifâkı ile kaleme alınan nizâmnâmesi müsveddesi min-gayrı resmin patrîk tarafına i'tâ olundukda esâsen kabûl edüp fakat bu tasavvura göre teşkîl olunacak Bulgâr Eksârhosluğunun dâ'ire-i rûhâniyyesinin hudûdu hakkında vesâ'ir birkaç mâddesi üzerine i'tirâz olunmuş ve müsveddenin bu i'tirâzâta göre tashîhini Bulgârların kabûl etmek ihtimâli olmadığı misillü patrîkın dahı anların dediğini tamâmıyla telakkî etmesi mümkin olamayacağı tebeyyün ve bu mes'ele sürünüp durdukca tarafeynin yekdîgerden olan şikâyâtı ve erbâb-ı garaz u fesâdın şu sebeble ilkâ eyledikleri fesâdâtın te'sîrâtı artmakda olduğundan netîce-i kâr Hükûmet-i Seniyye'yi ızrâr edeceği tahakkuk etmiş olmasına mebnî keyfiyet Meclis-i Mahsûs-ı Vükelâ'da bi'l-etrâf lede'l-müzâkere; vâkı'â mes'elenin derece-i hâzırasına nazaran bir an evvel bir karâr verilmesinin lüzûmu meydânda olup iki tarafın diyecekleri ise kâmilen anlaşılmış ve kendü hâllerine bırakılsa beynlerinde tevâfuk hâsıl olamayacağı cihetle devletce fasl-ı müdde'â olunmasından başka çâre kalmamış olduğundan ve esnâ-yı meclisde kırâ'et olunan fermân-ı âlî tesvîdinin ahkâm-ı mündericesi, ne Bulgârların müsted'iyâtından ve ne patrîkın iddi'âsından tebâ'üd etmediği cihetle ikisi ortası bir sûret olup böyle bir hükme cânibeynden hiç birinin bi-hakkın bir diyecekleri olamayacağı bedîhî olmağın ol vechile bir emr-i âlî ısdârıyla hükmen hall-i mes'ele kılınması müttahiden tensîb ve tasvîb olunmuş ve zikrolunan fermân-ı âlî tesvîdi manzûr-ı dakâyık-nüşûr-ı hazreti şehinşâhî buyurulmak içün leffen takdîm edilmiş olmağla ol bâbda her ne vechile emr u fermân-ı isâbet-beyân-ı cenâb-ı cihân-bânî müte'allik ve şeref-sudûr buyrulur ise muktezâ-yı münîfi üzre harekete mübâderet kılınacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim.

Fî 2 Z. [12]86 / 5 Mart 1870

Ma'rûz-ı Çâker-i Kemîneleridir ki

Esâbi'-zîb-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiye-i sadâretpenâhîleriyle zikrolunan fermân-ı âlî tesvîdi manzûr-ı şevket-mevfûr-ı hazreti pâdişâhî buyrulmuş ve tensîb ve istîzân olunduğu üzre mezkûr emr-i âlînin ısdârıyla hükmen hall-i mes'ele kılınması şeref-sünûh ve sudûr buyrulan emr u fermân-ı me'âlî-unvân-ı cenâb-ı şâhâne mantûk-ı münîfinden olarak mârru'z-zikr tesvîd yine savb-ı sâmî-i âsafânelerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr u fermân hazreti veliyyü'l-emrindir.

Fî 3 Z. [12]86 / 6 Mart 1870, ***BOA. İ. Bulgaristan 104_2***

Rum Patrikhanesinden ayrılıp müstakil olarak kurulacak olan Bulgar Eksarhlığı'nın rûhânî dâiresi hudutları hakkında ortaya çıkan anlaşmazlıkların bizzat fermanla halledilmesi uygun görülmüştür.

It has been approved that the problems, existed while determining the limits of clerical office of the Bulgarian Exarchate which will be separated from the Greek Patriarchate and will be established independently, shall be solved through a ferman.

Sultan Abdülaziz Han, 11 Mart 1870, BOA. İ. Bulgaristan 104_1

Müstakil bir Bulgar Eksarhlığı kurulması hakkında Sultan Abdülaziz'in fermanı.

Ferman issued by Sultan Abdulaziz, concerning the establishment of an independent Bulgarian Exarchate.

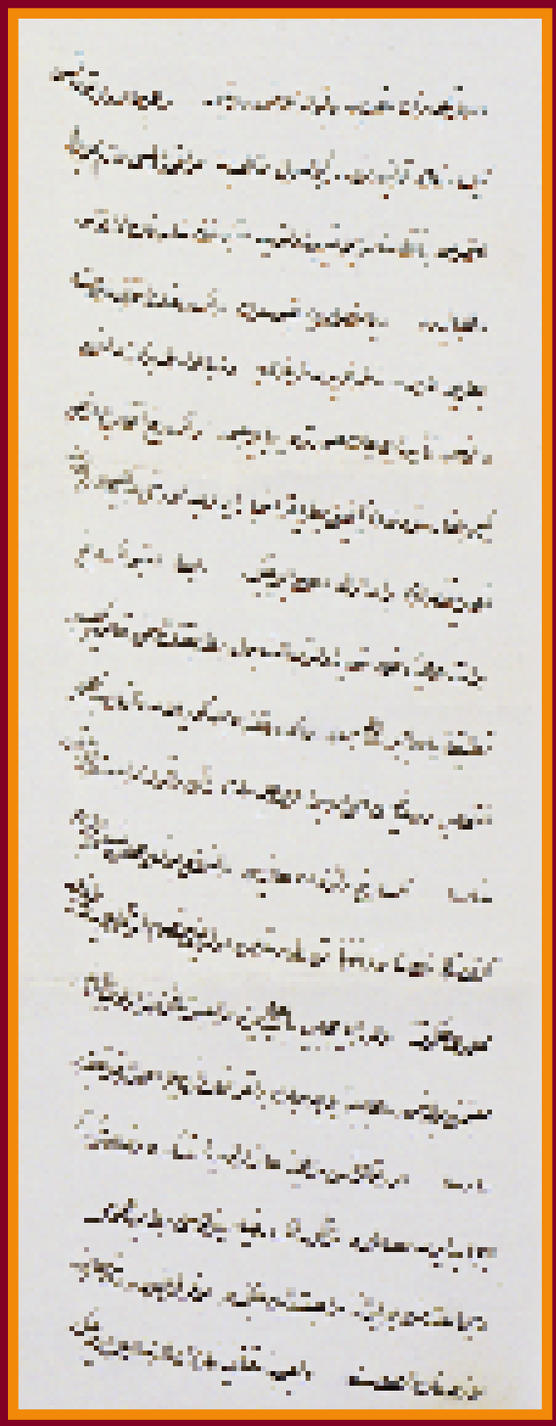

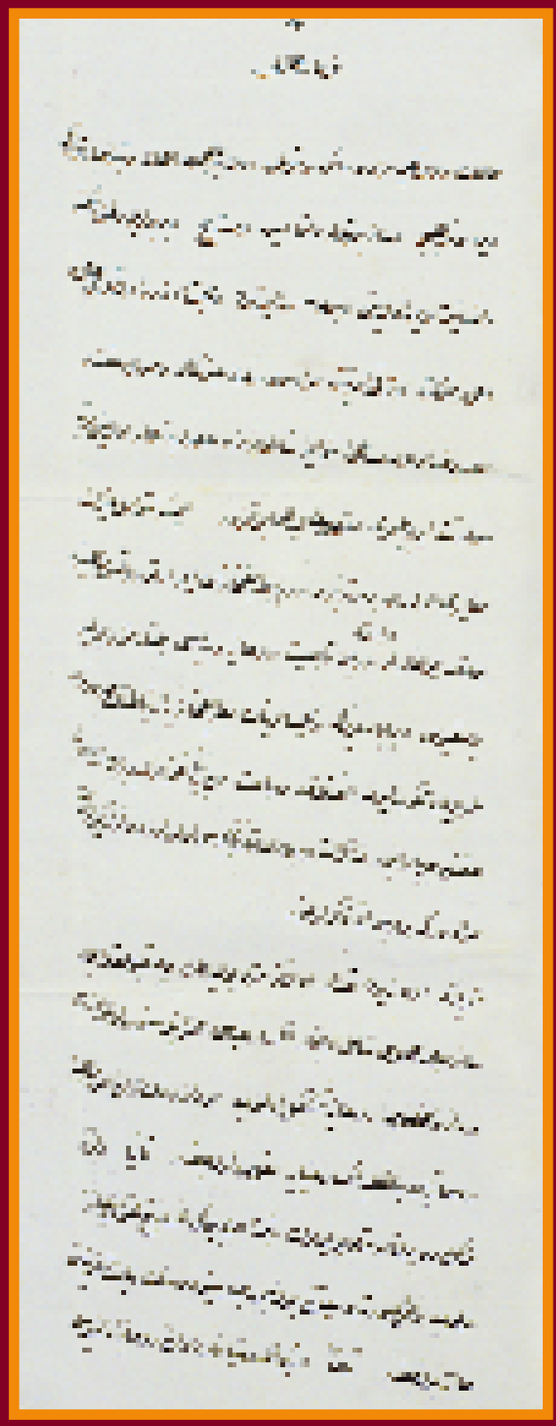

Fermân-ı Âlî

Memâlik-i Devlet-i Aliyyemiz'de sâkin ve mutavattın olan bilcümle ahâlî ve teba'a-i sâdıkanın dîn ve mezhebce vesâ'ir cihetlerle dâ'imâ emîn ve müsterîh ve birbirleriyle vatandâşlığa ve insâniyete lâyık olduğu vechile hüsn-i âmizîş ü mahabbet üzre oldukları hâlde i'mâr-ı memleket ve terakkî-i medeniyyet mevâdd-ı mühimmesinin hayyiz-i kemâle vusûlü hakkında masrûf olan mesâ'î-i mütevâliye-i şâhânemize hisselerine â'id olduğu mertebe mu'âvenet edebilmeleri ahass-ı matâlib-i hümâyûnumuzdur. İşte şu emel-i hayrın mugâyiri olarak bir müddetden berü Rûm Patrîkhânesi ile Ortodoks Mezhebi'nde bulunan Bulgârlar arasında derece-i tâbi'iyyet-i rûhâniyyeden, ya'nî Bulgâr metrepolîd ve piskopos ve papâslarının ve kiliselerinin patrîkhâneye irtibâtının hudûdundan dolayı tekevvün eden ihtilâf ve mebâhis mûcib-i te'essüfümüz olmasıyla beraber hüsn-i inhılâli hakkında cereyân eden müzâkerât ve mütâla'âtın netîcesi olmak üzre karâr-gîr olan mevâddır ki ber-vech-i âtî zikrolunur, Şöyle ki;

Evvelen: Zîrde ta'dâd olunan metrepolîdlik ve piskoposluklar ile sâ'ir ba'zı mahalleri şâmil ve Bulgâr Eksârhyası unvânıyla mu'anven olmak üzre bir dâ'ire-i mahsûsa-i rûhâniyye teşkîl olunup bu dâ'irenin idâre-i umûr-ı mezhebiyye-i rûhâniyyesi bi'l-külliye Eksârhya'ya mufavvaz olacakdır.

Sâniyen: Dâ'ire-i mezkûrede bulunan metrepolîdlerin rütbeten en büyüğü, eksârh unvânını hâ'iz olup dâ'imî sûretde ma'iyyetinde bulunacak Bulgâr Sinodosu'nun riyâset-i kânûniyyesini hâ'iz bulunacakdır.

Sâlisen: İşbu eksârhyanın idâre-i rûhâniyye-i dâhiliyyesi Devlet-i Aliyyemizin tasdîk ve kabûlüne arz olunacak ve her hâlde Ortodoks Kilisesi'nin kavânîn-i mü'essese ve usûl-i mezhebiyyesine muvâfık olması lâzım gelecek mahsûs bir nizâmnâme ile ta'yîn olunup, işbu nizâmnâmenin idâre-i umûr-ı ruhbâniyyede ve bâ-husûs piskoposların ve eksârhın intihâbı husûsunda patrîk tarafından ne doğrudan doğruya ve ne bi'l-vâsıta bir gûne müdâhale olunmamasını te'mîn edecek sûretde yapılacak ve eksârh intihâb olunduğu gibi Bulgâr Sinodosu keyfiyeti patrîka ihbâr edip o dahı mezhebce lâzım gelen tasdîknâmeleri bir an evvel i'tâ eyleyecekdir.

Râbi'an: İşbu eksârh berât-ı âlî-şânımla nasbolunup İstanbul Patrîkı'nın ismini kânûn-ı kiliseye tatbîkan yâda mecbûr olacak ve eksârhlığa lâyık görülen zâtın mezhebce intihâb-ı rûhânîsi kable'l-icrâ Devlet-i Aliyyemin re'y ü kabûlüne mürâca'at olunacakdır.

Hâmisen: Eksârh, dâ'ire-i rûhâniyyesi dâhilinde bulunan mahallere müte'allik olup da kendüsinin nizâmen ve kânûnen tavassuta murahhas olduğu husûsâtda doğrudan doğruya mahalleri hükûmetine ve lede'l-îcâb Bâb-ı Âlîmize mürâca'ata me'zûn olup bi'l-hâssa ma'iyyetinde bulunacak rehâbîne verilecek berâtlar anın inhâsıyla ısdâr kılınacakdır.

Sâdisen: Ortodoks Mezhebi'ne â'id olup istişâre ve te'âvün-i müşterekî îcâb eden masâlihda mezkûr eksârhya sinodosu, patrîk-ı umûmî ve cemâ'at metrepolîdânına mürâca'at edeceğinden bunlar taraflarından dahı mu'âvenet-i lâzımenin i'tâsına ve ecvibe-i muktezıyyenin irsâline müsâra'at edilecekdir.

Sâbi'an: Bulgâr Eksarhyası Sinodosu kilisece isti'mâl olunan dühn-i mukaddesi Dersa'âdet Patrîkliği'nden talebedecekdir.

Sâminen: Dersa'âdet Patrîkliği'ne tâbi' olan piskopos ve büaş piskopos ve metrepolidler Bulgâr Eksarhyası dâhilinden ve Bulgâr piskopos ve baş piskoposu ve metrepolidleri İstanbul Patrîkliği'nden olan aparhyalardan bilâ-mâni' murûr u ubûr edüp umûr u masâlih-ı vâkı'aları içün vilâyetler merkezlerinde vesâ'ir hükûmet mahallerinde ikâmet etmeğe muhtâr olarak fakat bunlar kendi dâ'ire-i rûhâniyyeleri hâricinde sinodoslar cem' ve dâhil-i idâre-i rûhâniyyeleri olmayan Hıristiyânların işlerine müdâhale ve bulundukları yerde oranın piskoposunun izni olmaksızın icrâ-yı âyîn edemeyeceklerdir.

Tâsi'an: Fenâr'da kâ'in Kudüs-i Şerîf Papashânesi, Kudüs-i Şerîf Patrîkliği'ne merbût olarak Kudüs Patrîkı'nın taht-ı nezâretinde olduğu misillü yine mahall-i mezbûrda bulunan Bulgâr Papashâ-

nesiyle civârındaki Bulgâr Kilisesi dahı Bulgâr Eksarhosu'na tâbi‘ olacağından mûmâ-ileyh iktizâ etdikce Dersa‘detime gelüp mezkûr papashânede ikâmete me’zûn olup kendüsi gerek ber-vech-i muharrer bi'l-iktizâ buraya gelmek ve gerek burada bulundukca icrâ-yı âyîn etmek husûslarında Kudüs-i Şerîf ve İskenderiyye ve Antâkya patrîklerinin bu hâllerde tâbi‘ oldukları kavânîn-i kiliseye mütâba‘at eyleyecekdir.

Âşiren: İşbu Bulgâr Eksarhyası'nın dâ’ire-i rûhâniyyesi, Ruscuk ve Silistre ve Şumnu ve Tırnova ve Sofya ve Dıraca ve Lofca ve Vidîn ve Nîş ve Şehirköy ve Köstendîl ve Samako ve Velîsâ ve Varna şehriyle Köstence'ye kadar Bahr-i Siyâh sâhilinde kâ’in olup ahâlîsi Bulgâr olmayan takrîben yirmi aded kurâ dâhil olmayarak Varna ve Ahyolı ve Misivri kasabalarından mâ‘adâ İslimye Sancağı ve sâhilde bulunan köylerden mâ‘adâ Sözebolı kazâsı ve nefs-i Filibe şehri ile İstanimaka kasabası ve Koklana ve Dodina ve Arnavudköyü ve Panaya ve Lodoslı ve Lasko ve Arhalani ve Paçkod ve Vilastiçe karyelerinden ve Paçkoda ve Ayos Anarkeri ve Ayos Peraşkovi ve Ayos Yorgi manâstırlarından mâ‘adâ Filibe metrepolidliklerinden ibâret olup nefs-i Filibe şehrinde vâkı‘ Panaya mahallesi dahı Bulgâr Eksarhyası'na dâhil olacak ise de mahalle-i merkûme ahâlîsinden Bulgâr kilise ve eksarhyasına tâbi‘ olmak istemeyenler her vechile muhtâr olacaklar ve bunun tafsîlâtı Patrîkhâne ile Eksarhya beyninde usûl-i mezhebiyyeye tevfîkan tesviye kılınacakdır. İşbu ta‘dâd ve tesmiye olunan mahallerden başka yerlerin Ortodoks mezhebinde bulunan ahâlîsinin umûmî veyâhûd lâ-ekall sülüsânı umûr-ı rûhâniyyelerinde Bulgâr Eksarhyası'na tâbi‘ olmak isterler ve bu dahı bi't-tahkîk sâbit ve mu‘ayyen olur ise tecvîz olunup lâkin bu sûret ahâlînin ber-minvâl-i meşrûh cümlesinin ve hiç olmaz ise sülüsânının ittifâk ve arzûsuyla olacağından bu vesîle ile ahâlî beynine bir gûne nifâk u şikâk düşürmeğe çalışanlar olduğu hâlde o makûleler kânûnen mes’ûl ve mu‘âteb olacaklardır.

İhdâ aşeren: Bulgâr Eksarhyası'nın hudûdu dâhilinde olup kavânîn-i mezhebiyyeye muvâfık sûretde Patrîkhâne'ye merbût olan manâstırların usûlü kemâ-fi's-sâbık cârî ve mer‘î tutulacakdır. Bâlâdâ tahrîr ve beyân olunan mevâdd, tarafeynin ihtiyâcât-ı meşrû‘alarına kâfî ve ihtilâfât-ı mükeddire-i vâkı‘ayı dâfi‘ göründüğünden nezd-i Devlet-i Aliyyemizde dahı bi't-tensîb ba‘d-ez-în düstûrü'l-amel tutularak hilâfından hazer ve mücânebet olunması husûsuna irâde-i seniyyem müte‘allik olduğunu i‘lânen işbu fermân-ı hümâyûnum ısdâr olunmuşdur.

Tahrîren fi's-sâmin min şehr-i Zi'lhicceti'Şerîfe, sene sitte ve semânîn ve mi’eteyn ve elf.

8 Zi'lhicce 1286 / [11 Mart 1870], ***BOA. İ. Bulgaristan 104_1***

Topraklarımız üzerinde yaşayan herkesin din, mezhep vesair hususlarda emin ve rahat bir halde birbirleriyle iyi geçinerek ülkenin gelişmesine katkıda bulunmaları en büyük isteğimiz olduğundan, bir süredir Rum Patrikhanesi ile Bulgarlar arasında ortaya çıkan mezhep ihtilafının halledilmesi için müstakil bir Bulgar Eksarhlığı kurulması hususunda alınan kararlara uyulması ve aykırı davranışlardan kaçınılmasına dair fermanım sadır olmuştur.

We require that everyone living in our dominions to get on with each other in a safe and comfortable way in terms of religion, sects and etc. and to work for the progression of the country. Therefore, I emanate my ferman to order that the decisions, about an independent Bulgarian Exarchate which will be established to solve the sect conflict between the Greek Patriarchate and Bulgarians, should be carried out and everyone should avoid to behave against those decisions.

Kanuni Sultan Süleyman Han, 16 Temmuz 1559, BOA. Mühimme Defteri 3, hüküm 112

Eflak voyvodasına Erdel civarındaki gelişmelerin takip edilmesi ve halkın huzurunun korunması hakkında gönderilen hüküm.

Decree sent to the Vaivode of Walachia to investigate the events around Transylvania and to ensure the security of people.

Eflak voyvodasına hüküm ki

Mektûb gönderüp vilâyet-i Erdel'e ve sâyir ol cevânibe müte'allik ba'zı husûslar arz edüp ve âdemin dahı her ne takrîr etmiş ise alâ-vechi't-tafsîl ma'lûm-ı şerîfim olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfim vusûl buldukda, dâyimâ eğer Erdel taraflarından ve eğer sâyir her cevânibi dâimâ tetebbu' ve tecessüsden hâlî olmayup ahvâl ve etvârların ma'lûm edüp hıfz u hırâsetde dakîka fevt etmeyüp Boğdan voyvodası kulum ile dahı yek-dil olup emn ü emân-ı vilâyet ve refâhiyyet ve itmi'nân-ı ra'iyyet bâbında dakîka fevt etmeyüp a'dâ taraflarından gaflet üzre olmayup eğer Erdel taraflarından ve eğer sâyirden vâkıf olduğun ahbâr-ı sahîhayı i'lâmdan hâlî olmayasın. Gaflet ile memleket ve vilâyete ve re'âyâ vü berâyâya zarar u gezend erişdirmekden ziyâde hazer edüp basîret ve intibâh üzre olasın.

Fî 10 Şevvâl sene 966 / [16 Temmuz 1559], ***BOA. Mühimme Defteri 3, hüküm 112***

Eflak voyvodasına hüküm ki:

Erdel ve civarındaki gelişmeler hakkında gönderdiğin mektup ve elçimden aldığım bilgiler doğrultusunda buyurdum ki: Emrim size ulaştığında Erdel ve civarını sürekli olarak kontrol edin, boş bulunmayın. Oraları korumak için ne gerekiyorsa yapın. Boğdan voyvodası kulum ile birlik olup vilayetin emniyeti ve halkın huzuru için bir dakika bile boşa geçirmeyin.

Decree to the Vaivode of Walachia:

According to your letter in which you narrate the events taking place in Transylvania and the news reported by my envoy, I order, when my decree arrives you, to control Transylvania and its surroundings and to pay attention. Do your best to defend there. Collaborate with the Vaivode of Moldavia and do not waste time to ensure the security of the city and the people.

Sultan I. Ahmed Han, 1617, BOA. Mühimme Defteri 82, hüküm 87

Boğdan voyvodasına vladika, metropolit ve papazların ibadetlerine karışılmaması hakkında yazılan hüküm.

Decree sent to the Vaivode of Moldavia concerning non interference with the worship of vladikas, metropolitans and priests.

Boğdan voyvodasına hüküm ki

Vilâyet-i Boğdan'da vâkı‘ olan vladika ve metropolid ve sâyir papasları kadîmden âyîn-i bâtılları üzre kenîsâlarında ve ol cânibin re‘âyâlarına vâkı‘ olan husûsların göregelmişken ve manastırları dahı zabt edüp âharın alâkası ve müdâhalesi yoğiken hâliyâ âyînleri üzre mâbeynlerinde olan ruhbânlıklarına hâricden dahl olunduğun bildirüp mukaddemâ emrim dahı verilmekle istid‘â-yı inâyet eyledikleri ecilden min-ba‘d kadîmden olagelene muhâlif re‘âyâ ve berâyâya zulm ü teaddî olunduğuna rızâ-yı hümâyûnum yokdur. Olageldiği üzre amel olunmak emr edüp buyurdum ki:

Vardukda, emrim üzre âmil olup min-ba‘d vilâyet-i mezbûrda olan kenîsâlardaki vladika ve metropolid ve sâyir papasları âyîn-i bâtılları üzre düşen husûsların görüp min-ba‘d olagelene muhâlif mâbeynlerinde olan umûrlarına hâricden kimesneyi müdâhale etdirmeyesin ve Rum patrikânı tarafından dahı dahl olunup rencîde ederler imiş onlar dahı kadîmden müdâhale etmemekle min-ba‘d olagelmişe muhâlif kimesneye iş etdirmeyesin.

[1026 / 1617], ***BOA. Mühimme Defteri 82, hüküm 87***

Boğdan Voyvodasına hüküm ki:

Boğdan'da bulunan vladika, metropolit ve sair papazlar kiliselerinde ayinlerini bu güne kadar yapagelmiş iken, şu an dışarıdan müdahale olduğunu bildirdiler. Bunlara zulmedilmesine rızam yoktur. Olageldiği üzere amel olunmasını emredip buyurdum ki:

Bundan böyle vladika, metropolit ve sair papazların kiliselerinde icra ettikleri ayinlere ve kendi aralarındaki işlere hiç bir kimseye hatta Rum patriklerine bile müdahale ettirmeyesin.

Decree to the Vaivode of Moldavia:

Although the vladikas, metropolitans, and priests have been practising their religious ceremonies in their churches till today, they have reported that they have been interfered with. I never consent anyone hurt them. Asking for obeying the rules as usual, I order you not to let anybody, including the Greek Patriarch, interfere with the religious ceremonies.

Sultan Abdülmecid Han, 30 Mart 1847, BOA. Tahvil Defteri 30, s. 610

Hırıstiyanların kutsal ibadet gününde kurulan Yenişehir-i Fener pazarının bir başka gün kurulması.

Change of the day, Sunday, on which the open market of Yenishehr-i Fenar has been set up because it coincides with the day of Christian feast.

Mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i Aliyyeden hâlâ Tevkî'î-i Dîvân-ı Hümâyûn olan Ali Râif Beğ dâme ulüvvuhu ya hüküm ki

Yenişehr-i Fenâr'da öteden berü beher hafta Pazar ve Çarşamba ve Cuma günlerinde bâzâr ikâmesiyle ahz u i'tâ olunmakda ise de pazar günü re'âyânın yortu günleri olduğundan eyyâm-ı mezkûreden fakat Pazar gününün lağvıyla her Çarşamba ve Cuma günlerinde ik'âd olunması husûsu kazâ-i mezbûr tarafından bâ-i'lâm ve mazbata inhâ olunmuş ve i'lâm ve mazbata-i mezkûru musaddık Rûmili Ordu-yı Hümâyûnum Müşîri sâbık müteveffâ Reşid Paşa ile hâlâ Rûmili Eyâleti Mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Ziya Paşa dâme ikbâlühu nun Tırhala Sancağı mutasarrıflığı hengâmında taraflarından bâ-tahrîrât inhâ olunmakdan nâşî kuyûd-ı lâzımesi Defterhâne-i Âmiremden ba'de'l-ihrâc Yenişehr-i Fenâr nâhiyesine tâbi' mahallât-ı Müslimânân ve Gebrân ve Yehûdiyân neferât aded ile nefs-i Yenişehr ve hâsıl tahtında ispenç ve hınta ve şaîr ve kıst-ı bâc-ı bâzâr ve bâc-ı sipâh-ı nefs-i Yenişehir yekûn ma'a-gayrihî bir yük on yedi bin dört yüz yirmi beş akça yazu ile Defter-i Mufassal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de tamâm yazu-yı mezkûresi Mîr livâ-i Tırhala ve İnebahtı dahı mülhakât iken kazâ-i mezbûrdan ifrâz ve bin yüz kırk senesi[nde şeref-]sudûr olan emr-i âlîşân mûcebince bâ-hatt-ı tevkî'î ber-vech-i mâlikâne havâss-ı hümâyûna tashîh olunmuş; bu takdîrce ber-muktezâ-yı Defter-i Hâkânî sâlifü'z-zikr nefs-i Yenişehr el-mezbûre mahsûlât ve rüsûmâtıyla tahtında muharrer kıst-ı bâc-ı bâzâr ve bâc-ı sipâhın müteveccihâtı ber-mûceb-i tashîh havâss-ı hümâyûndan ber-vech-i mâlikâne mutasarrıfları taraflarından zabt olunmak iktizâ edüp ve Yenişehr-i Fenâr kazâsında beher hafta Pazar irtesi günü kurulan bâzâr vâkı' olan inhâya mebnî iki yüz elli senesi şehr-i Ramazânü'l-mübârekinin altıncı gününde bâ-hatt-ı hümâyûn sâdır olan emr-i şerîf mûcebince bâzâr-ı mezkûrun Pazar gününde ikâmesi içün bâ-hatt-ı tevkî'î tashîh olunmuş ve zikrolunan Yenişehr-i Fenâr'da kurulan bâzârın Pazar gününün lağvıyla beher hafta Çarşamba ve Cuma günlerinde ikâme olunması husûsuna irâde-i aliyye ta'alluk eylediği hâlde cânib-i hümâyûn-ı mülûkâneye lede'l-arz irâde-i seniyye-i şâhâne ta'alluk ederek Defterhâne-i Âmire'de olan kaydı mahalli bâ-hatt-ı tevkî'î tashîh olunmasıyçün Dîvân-ı Hümâyûn'dan tashîh emr-i şerîfi ısdârı muktezâ-yı maslahatdan idüğü e'âzım-ı ricâl-i Devlet-i Aliyye'den bilfi'l Defter Emîni el-Hâc Mehmed Sa'îd Muhib dâme ulüvvuhu tarafından arz u i'lâm olunmuş ve bâzâr-ı mezkûrun Pazar gününün lağvıyla Çarşamba ve Cuma günlerinde ikâmesiyçün Defterhâne-i Âmire'de olan kaydı mahalli bâ-hatt-ı tevkî'î tashîh olunmak üzre başka ve mahalline ifâde-i hâli mutazammın başka iki kıt'a emr-i şerîf ısdârı ve hâsılâtının vâridât-ı sâ'ire hâsılâtıyla berâber Mâliye Hazîne-i Celîlesi'ne irsâli zımnında hâlâ Rûmili Ordu-yı Hümâyûnu müşîri ve Tırhala Sancağı mutasarrıfı ve mâl müdî[ri]ne tahrîrât tasdîriyçün Mektûbî-i Mâliye Odasıyla Rûmili Vâridât Muhâsebesi'ne ilmühaberleri i'tâsıyla tesviyesi husûsu vükelâ-yı fihâmdan hâlâ Mâliye Nâzırı İbrahim Sârim Paşa hazretleri cânibinden bâ-takrîr ve telhîs ifâde ve ifhâm olunmuş ve ol vechile icrâsı husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkâne ta'allukuyla ol bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhâne şeref-efzâ-yı sahîfe-i sudûr olup muktezâ-yı münîfi üzre ifâde-i hâli mutazammın dîger emr-i şerîf i'tâ kılınmış olmağın sen ki mûmâ-ileyhsin, bâzâr-ı mezkûrun Pazar gününün lağvıyla Çarşamba ve Cuma günlerinde ikâme olunmak üzre Defterhâne-i Âmire'de olan kaydı mahallini kaleminle sebt ve tashîh eylemen emrim olmuşdur. İmdi keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-minvâl-i meşrûh tashîh ile iktizâ eden mahallere ilmühaberleri verilmek üzre icmâl-i hâkânîsinin i'tâsına mübâderet eyleyesin.

Fî 13 R. sene [12]63 / [30 Mart 1847], ***BOA. Tahvil Defteri 30, s. 610***

Divan-ı Hümayun Nişancısı Ali Raif Bey'e hüküm ki:

Yenişehir-i Fener'de öteden beri her hafta pazar, çarşamba ve cuma günleri kurulan pazarın; pazar günleri halkın yortu gününe rastlaması sebebiyle sadece çarşamba ve cuma günleri kurulması ve Defterhane-i Amire'deki kaydının da değiştirilmesi hususu emrim olmuştur. Gerekli yerlere bildiresin.

Decree to the nishanci of the Divan-ı Hümayun Ali Raif Beg:

I order you to change the day of the open market of Yenishehr-i Fenar set up on Sundays every week.

As you know, the market of Yenishehr-i Fenar has been set up on Sundays, Wednesdays, and Fridays every week. However, Sundays coincide with the day on which the Christian citizens celebrate as the day of Christian feast. Considering this situation, I order you that the open market of Yenishehr-i Fenar is to be set up only on Wednesdays and Fridays and its register in Defterhane is to be changed. Report to whom it may concern.

Sultan II. Abdülhamid Han, 12 Ocak 1888, BOA. Y. A. Hus. 209/59

Papa XIII. Leon'un Ragüza Kilisesi'nde yapılan törende Osmanlı padişahından övgü ile bahsettiği.

Speech of Pope Leon the 13th in the ceremony of his anniversary of beginning of papacy in the Church of Ragüza in which He praises the Ottoman Sultan.

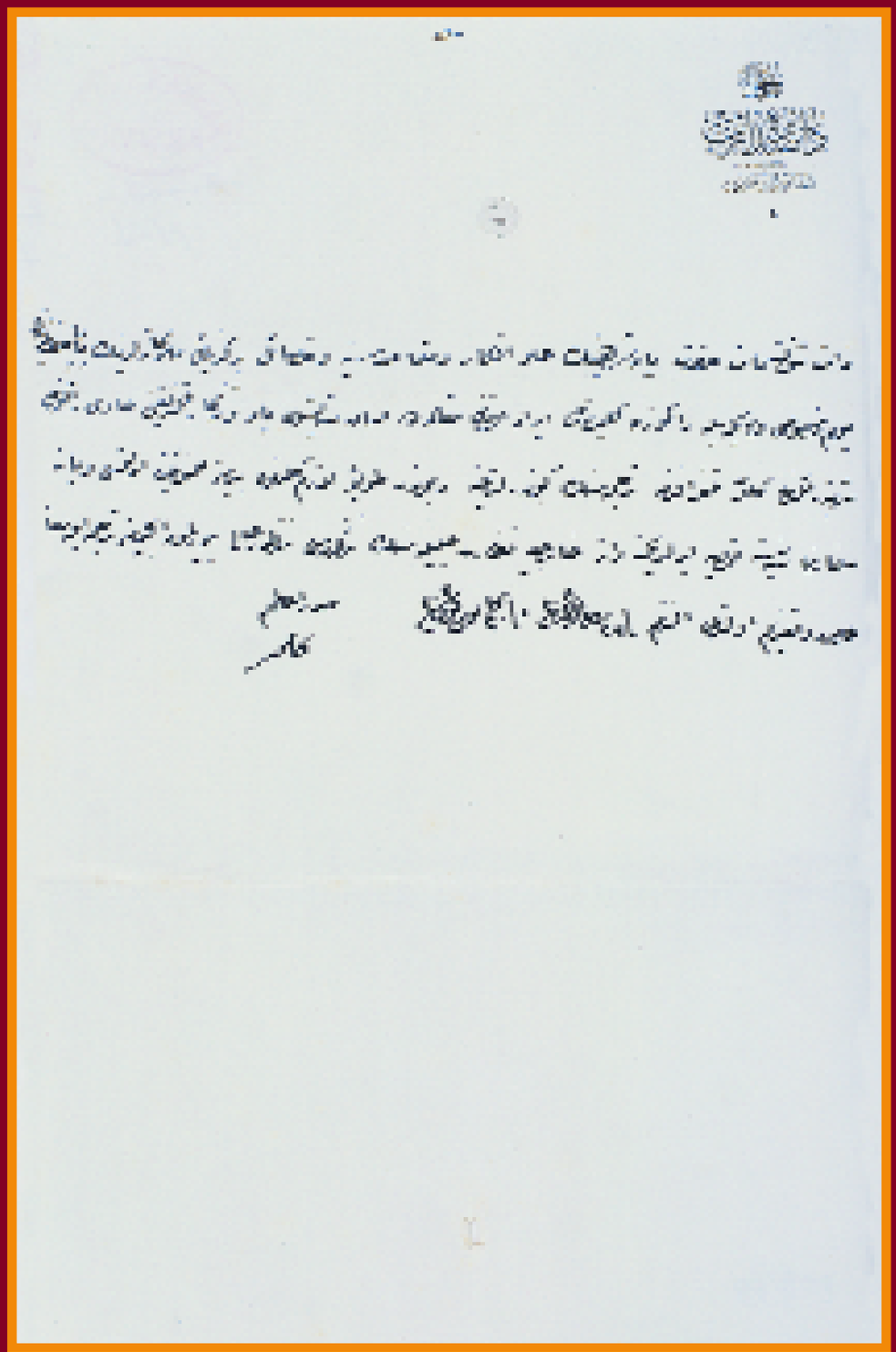

BÂB-I ÂLÎ
Dâire-i Sadâret
Âmedî-i Dîvân-ı Hümâyûn
1

Zât-ı şevket-simât-ı hazreti pâdişâhînin ulüvv-i efkâr ve makâsıd-ı seniyye ve hasâil-i ber-güzîde-i mülûkânelerinin papa hazretlerinin yevm-i mahsûsu vesîlesiyle Ragüza Kilisesi'nde îrâd olunan makâlede lisân-ı sitâyişle yâd ve tezkâr kılındığını hâvî Ragüza Şehbenderliği'nden gelen telgrafnâme tercemesinin gönderildiğine ve bundan dolayı lâzım gelenlere beyân-ı memnûniyet olunması Viyana Sefâret-i Seniyyesi'ne tavsiye edildiğine dâir Hâriciye Nezâret-i Celîlesi'nin tezkiresi manzûr-ı âlî buyrulmak için terceme ile ma'an arz ve takdîm olundu efendim.

Fî 27 Rebîü'l-âhir sene [1]305 ve fî 30 Kânûn-ı Evvel sene [1]303
Sadr-ı a'zam
Kâmil
[12 Ocak 1888], ***BOA. Y. A. Hus 209/59***

Papa XIII. Leon'un göreve başlama yıl dönümü münasebetiyle Ragüza Kilisesi'nde icra edilen konuşmada Padişahımızdan övgü ile bahsedilmiştir.

Speech made by Pope Leon the 13th in the Curch of Ragüza in connection with his anniversary of beginning of papacy in which He praises the Ottoman Sultan.

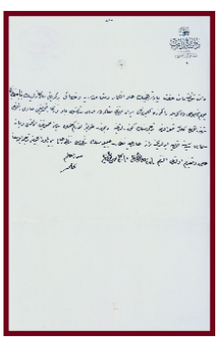

Sultan II. Abdülhamid Han, 4 Ağustos 1891, BOA. İ. Meclis-i Mahsûs 5242

Roma'da yapımı devam eden Maruni okuluna maddi yardım yapılması.

Assistance to the Maruni School to be built in Rome.

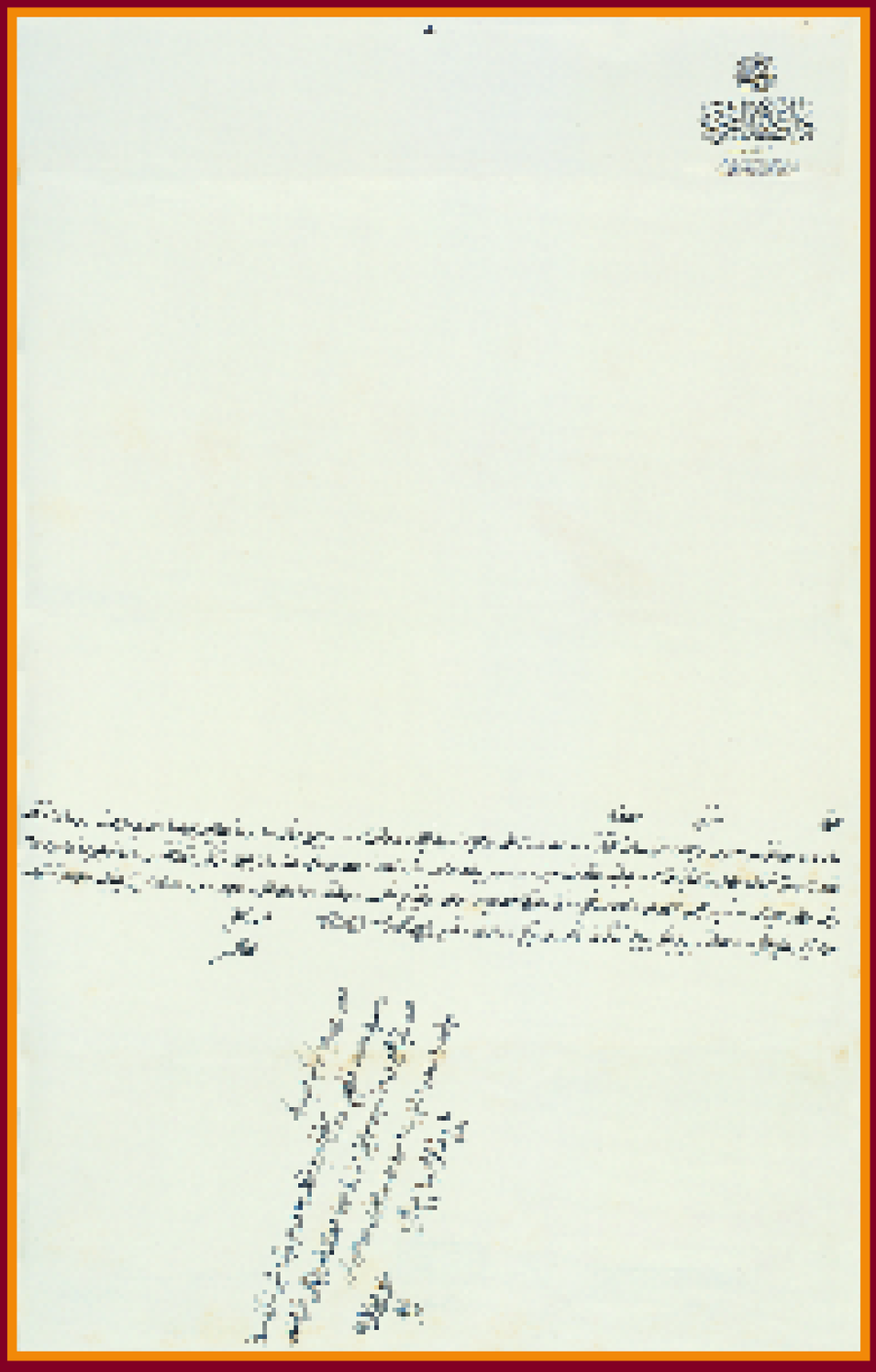

BÂB-I ÂLÎ

Dâire-i Sadâret

Âmedî-i Dîvân-ı Hümâyûn

Devletlü efendim hazretleri

Mârûnî tâifesine mensûb ve cümle-i mü'essesât-ı Osmâniyye'den ma'dûd olmak ve himâye-i Devlet-i Aliyye'de bulunmak üzre Cebel-i Lübnân Mârûnî Patrîkı Yûhannâ Efendi tarafından Roma'da inşâsı tasavvur edilen mektebin masârif-i inşâ'iyyesi için cânib-i Hükûmet-i Seniyye'den on bin Frank kadar i'âne i'tâsı husûsuna dâir Cebel-i mezkûr mutasarrıflığından re'sen ve cevâben vârid olan iki kıt'a tahrîrât üzerine Meclis-i Mahsûs-ı Vükelâ'dan kaleme alınan mazbata melfûflarıyla arz u takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechile emr u irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne müteallik buyurulur ise hükm-i âlîsi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim.

Fî 27 Zi'lhicce sene [1]308, fî 21 Temmuz sene [1]307

Sadr-ı a'zam

Kâmil

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

Resîde-i dest-i ta'zîm olup melfûflarıyla manzûr-ı âlî buyrulan işbu tezkire-i sâmiye-i Sadâret-penâhîleri üzerine mûcebince irâde-i seniyye-i Hazreti Hilâfet-penâhî şeref-müteallik buyurulmuş olmağla ol bâbda emr u fermân Hazreti veliyyü'l-emrindir.

Fî 28 Zi'l-hicce sene [1]308, fî 22 Temmuz sene [1]307

Ser-kâtib-i Hazreti Şehriyârî

Bende

Süreyyâ

[4 Ağustos 1891], ***BOA. İ. Meclis-i Mahsûs 5242***

Marunilerin Osmanlı kurumu olmak kaydıyla kendi halkı için Roma'da yaptırmayı düşündükleri okul inşaatına on bin frank yardım yapılsın.

Granting 10.000 Franc by the Ottoman Empire to the Maruni School to be constructed in Rome on the condition that it is an Ottoman foundation.

Sultan II. Abdülhamid Han, 28 Mart 1892, BOA. Y. A. Hus. 257/146

Sultan İkinci Abdülhamid'in doğum gününde Rum Ortodoksları ve Musevilerin Viyana'daki mabedlerinde padişaha dua ettikleri.

Praying of Greek Orthodoxes and Jews in their places of worship in Vienna on the birthday of Abdülhamid II.

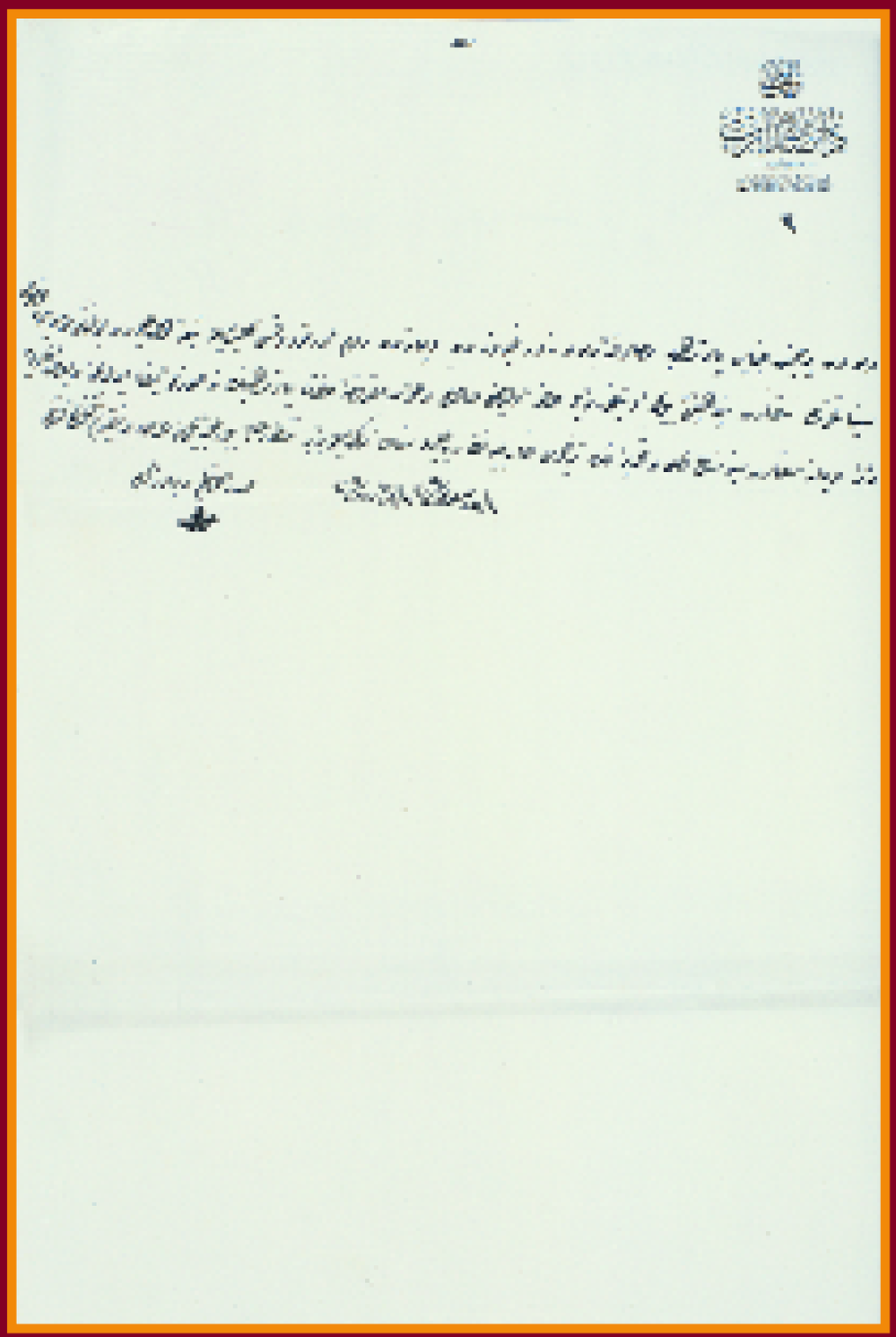

BÂB-I ÂLÎ
Dâire-i Sadâret
Âmedî-i Dîvân-ı Hümâyûn
3

Vilâdet-i pür-meymenet-i cenâb-ı pâdişâhîye musâdif olan rûz-ı fîrûzda Viyana'da Rum Ortodoks Kilisesi'yle teba'a-i Devlet-i Aliyye'den bulunan Mûsevîlere mahsûs sinagonda sefâret-i seniyye hey'eti büyük üniforma ile hâzır olduğu hâlde da'avât-ı mefrûza-i hazreti pâdişâhînin ne sûretle îfâ edildiğine ve bazı ifâdeye dâir Viyana Sefâret-i Seniyyesi'nden gelen tahrîrâtın tercemesi Hâriciye Nezâret-i Celîlesi'nin tezkiresiyle berâber manzûr-ı âlî buyrulmak için arz ve takdîm kılındı efendim.

Fî 29 Şa'bân sene [1]309, fî 16 Mart sene [1]308
Sadr-ı a'zam ve Yâver-i Ekrem
Cevâd
[28 Mart 1892], ***BOA. Y. A. Hus 257/146***

Padişahımızın doğum günü münasebetiyle Viyana'da Rum Ortodoks kilisesi ve Musevi vatandaşlarımıza mahsus sinegonda Sefaret görevlilerinin de hazır bulunduğu halde Padişahımıza dualar edilmiştir.

It has been prayed for Sultan Abdülhamid II in connection with his birthday in the precence of the staff of Ottoman Embassy in Orthodox Greek Church and in Jewish Synagogue in Vienna.